

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Praha 1, Národní 16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 10. 2013, č. j. 6 A 256/2010 – 39,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal dne 11. 8. 2010 Krajskému soudu v Brně žalobu, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2010, č. j. 1660/10, kterým mu byl podle § 18 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, určen advokát Mgr. M. Pixa. Krajský soud v Brně poté usnesením ze dne 31. 8. 2010, č. j. 30 A 76/2010-9, věc postoupil Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

[2] Podáním ze dne 10. 10. 2010 doručeným Krajskému soudu v Brně dne 13. 10. 2010 a postoupeným Městskému soudu v Praze stěžovatel rozšířil žalobu tak, že „*se domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 27. 9. 2010, č. j. 1941, kterým bylo rozhodnuto o jeho žádosti o opravu rozhodnutí o určení advokáta.*“

[3] V reakci na výzvu Městského soudu v Praze k zaplacení soudního poplatku požádal stěžovatel o osvobození od soudních poplatků. Městský soud usnesením ze dne 28. 2. 2011, č. j. 6 A 256/2010 - 20, stěžovateli osvobození od soudních poplatků s ohledem na jeho majetkové poměry přiznal.

[4] Následně však Městský soud v Praze v záhlaví citovaným usnesením ze dne 2. 10. 2013 osvobození od soudních poplatků stěžovateli odňal. V odůvodnění svého rozhodnutí městský soud uvedl, že osvobození od soudních poplatků bylo stěžovateli přiznáno jen proto, že soud

v době rozhodování o osvobození stěžovatele od soudních poplatků neměl znalost o jeho „*ķverulatorní ěinnostĵ*“. „*Městskĵ soud v Praze eviduje ke dnešnĵmu dni u ųalobce 370 ųalob (ų toho 112 nevyřĳzenĵch), kterĵ v naprostĵ většine napadajĵ rozhodnutĵ Āeskĵ advokátnĵ komory, pųĳpadnĵ její neěinnost nebo nezákonnĵ ųásah, kterĵho se Komora podle ųalob vĵěi ųalobci dopustila.*“ Jejich charakter je pųitom podle názoru městského soudu samouěelnĵ, stěžovateli nejde o vyřešení sporu, ale o spor samotnĵ, pųiěemų zneužívá toho, ųe je osvobozen od soudních poplatků. Městskĵ soud rovněž konstatoval, ųe stěžovatel zahájil proti ųalované řadu sporů, jejichų scěnář je stále stejnĵ, stěžovatel má podle mínění městského soudu ųmysl trvale a bezplatně využívat sluųeb advokátů, anių by byl ochoten respektovat právní rámeě poskytování advokátních sluųeb. Městskĵ soud uzavřel s poukazem na několik rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, jimių byly zamětnuty kasaění stĳžnosti stěžovatele směřující proti usnesením, kterým nebylo stěžovateli pųiznáno osvobození od soudních poplatků, ųe považuje za nesprávně, aby stěžovatel i nadále ěerpal dobrodinĵ osvobození od soudních poplatků i ve věcech dųíve zahájenĵch.

[5] Stěžovatel napadl uvedené usnesení městského soudu podáním, kterým se domáhá jeho kasace. Svě nesouhlasné stanovisko stěžovatel v kasaění stĳžnosti směřuje jak vĵěi postupu, tak i závěrům městského soudu. Pokud mu městskĵ soud nejprve pųiznal osvobození od soudních poplatků a poté je odňal, aěkoli shledal, ųe je nemajetnĵ, jedná se podle názoru stěžovatele o „*svěvolnou revĳzĵ*“ vydaněho soudního aktu, „*která není niěm jinĵm než ųstavně nekonformní pomstou soudu.*“ Odnětĵ osvobození od soudních poplatků je navíc podle stěžovatele nezákonně a svěvolné, protože jeho dųvodem je povaha sporů, jeų stěžovatel vede, nikoli zákonem vymezeně předpoklady. Stěžovatel dále tvrdĵ, ųe postup městského soudu mu prakticky znemoųňuje domáhat se soudní ochrany před ěinností ųalované, odnětĵ osvobození od soudních poplatků považuje za „*ķvazi-pořádkovou pokutu*“. V závěru stěžovatel vyjadųuje nesouhlas s celkovĵm pųístupem městského soudu k jím vedenĵm řízením, kdyų jej oznaĵuje za „*absurdní, ųaujatĵ a svěvolnĵ*“ a dųvody, na nichų spoěívá, za „*lųživě*“ a „*smĵšleně*“, což vyhrocuje tvrzením, ųe „*osoěňuje-li MěS v Praze navrhovatele ų blbosti ve všech procesech, aě si to soud nesmĵ dovolit, i kdyby to byla pravda i jen ų 5 %, což není, tak i navrhovatel smĵ vyliěit stupidní konání šestěho senátu.*“

[6] Stěžovatel v kasaění stĳžnosti nepodřadil svě námitky zákonnĵm kasaěním dųvodům ve smyslu ų 103 odst. 1 zákona ě. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), z textu podání lze dovodit, ųe namĵtá nezákonnost a nepřezkoumatelnost usnesení ve smyslu ų 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[7] V rámci pųezkumu naplnění podměnek řízení o kasaění stĳžnosti Nejvyšší správní soud v tomto pųĳpadě netrval, s ohledem na specifický charakter napadeněho usnesení městského soudu, na zaplacenĵ soudního poplatku za kasaění stĳžnost ani na povinněm zastoupenĵ stěžovatele advokátem. Opaěnĵ postup by totių znamenal jen další řetězení těhoų problěmu a nebyl by v souladu se ųásadou hospodárnosti řízení (viz těų rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, ě. j. 6 Azs 27/2004 - 41, publ. pod ě. 486/2005 Sb. NSS, ěi rozsudek ze dne 13. 9. 2007, ě. j. 9 As 43/2007 - 77, rozhodnutí NSS dostupná na www.nssoud.cz).

[8] Kasaění stĳžnost je tak podle ų 102 a násl. s. ř. s. pųĵpustná, byť nebyl zaplacen soudní poplatek a stěžovatel ani není zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud tedy pųezkoumal kasaění stĳžnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných dųvodů (ų 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, ųe není dųvodná.

[9] S námitkou stěžovatele ohledně nezákonnosti v záhlavĵ citovaněho usnesení městského soudu, jímų mu bylo odňato dųíve pųiznaně osvobození od soudních poplatků, se Nejvyšší správní soud neztotoųňuje. Ustanovenĵ ų 36 odst. 3 s. ř. s. vĵslovně pųĵpouští moųnost odnětĵ osvobození od soudních poplatků se zpětnou ųěinností. Pokud se tedy městskĵ soud rozhodl

aplikovat toto ustanovení, jeho postup ústící do vydání předmětného usnesení nelze hodnotit jako „svévolnou revizi“, jak namítá stěžovatel.

[10] Problematikou odnětí osvobození od soudních poplatků, a to i ve stěžovatelově případě, se Nejvyšší správní soud v minulosti již opakovaně zabýval (srov. např. rozsudek ze dne 24. 3. 2010, č. j. 8 As 22/2010 – 91, či usnesení ze dne 18. 12. 2012, č. j. 7 As 103/2012 – 20, nebo usnesení ze dne 7. 5. 2013, č. j. 4 As 61/2013 – 11). Z ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., z něhož je zřejmé, že zpětné odnětí již přiznaného osvobození od soudních poplatků spojuje zákon se skutečností, že se ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození od soudních poplatků neodůvodňovaly, Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dovedl, že v takovém hodnocení není otázka nedostatku prostředků na straně žadatele jediným kritériem. „*Součástí posouzení poměrů účastníka je rovněž úvaha, zda žadatel neuplatňuje svá práva svévolně či šikanózním způsobem. (...) Uplatňuje-li stěžovatel svá práva zjevně šikanózním způsobem, svévolně a účelově, soudí se nikoli pro nalezení meritorního řešení svého sporu, ale pro samotné vedení sporu, nelze mu přiznat osvobození od soudních poplatků ani s ohledem na jeho sociální poměry.*“ (srov. cit. usnesení č. j. 4 As 61/2013 – 11).

[11] Nejvyšší správní soud, shodně s městským soudem, i v nyní posuzovaném případě dospěl k závěru, že stěžovatelův postup v předmětném sporu naplňuje znaky šikanózního, svévolného a účelového výkonu práv. O tomto závěru svědčí nejen specifická procesní aktivita stěžovatele, která zřetelně není vedena snahou nalézt řešení původního sporu, jehož samotná podstata tak zůstává výrazně upozaděna, ale i extrémně vysoký počet sporů, které stěžovatel vede a které jsou v mnoha případech skutkově a právně prakticky totožné. Jak Nejvyšší správní soud již konstatoval např. v usnesení ze dne 20. 9. 2012, č. j. 7 As 103/2012 – 12, „*pokud má stěžovatel objektivním právem přiznanou procesní možnost vést určité spory, je jeho právem je skutečně vést. Institut osvobození od soudních poplatků však není určen k tomu, aby umožnil nemajetným osobám vést jakékoli spory podle jejich libosti, ale primárně k ochraně přístupu nemajetných osob k soudu ve věcech, které se nějakým způsobem dotýkají jejich životní sféry. Pakliže se tedy stěžovatel rozhodl vést i spory, které se této jeho životní sféry nedotýkají, nemůže mu v tom být nijak bráněno, je však na místě, aby tak stěžovatel činil s vědomím, že každý spor s sebou nerybnutelně nese i své náklady.*“ Pokud stěžovatel nesouhlasí s termínem „*vede řízení*“, které má za „*iracionální*“, Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné stěžovateli připomenout, že je to právě on jako osoba navrhovatele, kdo uplatňuje a disponuje jednotlivými procesními návrhy a prostřednictvím nich tedy určuje, zda vůbec bude řízení zahájeno, příp. jakým směrem se jím zahájené řízení bude ubírat.

[12] Usnesení městského soudu proto nelze hodnotit ani jako „*ústavně nekonformní pomstu soudů*“, jak namítá stěžovatel, neboť není pravda, že soud je oprávněn odejmout přiznané osvobození od soudních poplatků jen tehdy, dojde-li k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný. Proto městský soud nepochybil, když odnětí osvobození od soudních poplatků odůvodnil specifickou procesní aktivitou stěžovatele, kterou popsal, a své závěry řádně a srozumitelně zdůvodnil. Není tedy pravdou, že by městský soud své rozhodnutí založil na „*klevetách*“ či „*zaujatém osočování*“ stěžovatele nebo že by ve svých úvahách vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, když měl „*zamlčovat*“ některá podání stěžovatele. Usnesení městského soudu, na jehož základě bylo stěžovateli zpětně odňato osvobození od soudních poplatků, není dle Nejvyššího správního soudu nezákonné, ani nesrozumitelné. Naopak některé stěžovatelovy námítky (např. odkaz na neexistující řízení před rozšířeným senátem „*3 As 125/12*“) či výtky často dosahují až charakteru nesrozumitelných příkazů či pokynů, které nejsou vůbec způsobilé k tomu, aby byly jakkoliv samostatně posouzeny.

[13] Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou ze shora uvedených důvodů zamítl (§ 110 odst. 1 in fine s. ř. s.).

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalované žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu